

BİZİM BÜYÜK UMUDUMUZ

Ben Ankara'ya Kızılay'da âşık oldum ilkin. Küçük bir kasabadan gelmiş 17 yaşında bir genç kız olarak büyülendim Atatürk Bulvarı boyunca uzanan ışıklı dükkânları görünce. Bahçelievler'de perçinledim bu tutkumu. 7. Cadde hüznüme, sevincime, umuduma, hayalime pek çok kez yoldaşlık etti. Caddenin ortasındaki kestaneci amcaya birçok akrabamdan daha yakın hissederim kendimi. Yıllar geçtikçe her bir sokağına, her bir caddesine bağlandım Ankara'nın. İşte bu bağlılığım, Barış Bıçakçı'nın *Bizim Büyük Çaresizliğimiz* eserini okurken hatırı büyük bir dost mektubu okuyormuşum gibi hissetmeme yol açtı. Birçok yönüyle bende büyük izler bırakan bu romanın Ankara'da geçiyor olması, sürpriz bir şekilde sunulmuş bir armağan gibiydi bana. Ender ve Çetin... Bu hikâyenin iki kahramanı. Her gün otobüste, metroda, markette, kestanecinin başında gördüğümüz bizim gibi(!) sıradan insanlar aslında. Aynı bizim gibi, yaşam kavgasına düşmüş, sevdikleri yemeklerle, dinledikleri şarkılarla, saçlarını tarama şekilleriyle var olan iki insan. O kadar bizdenler ki bir arkadaşımızın günlüğünü gizlice okuyormuşuz gibi hissediyoruz romanda ilerledikçe. Edebiyata düşkün olan Ender'in ağzından dinliyoruz tüm hikayeyi. Öylesine sıkı iki dost ki bu iki adam, böylesine büyük bir dostluğu aşktan ayıran şey ne diye sordurdu bana çoğu kez. Aynı evde yaşayan, birbirini koruyan kollayan, birbirinin sevdiklerini iyi bilen, her şeyi birbirinin gözünden okuyan, ortak noktaları bol bu iki adam, hiç şaşırtıcı olmayacak bir şekilde nihayet aynı kıza (Nihal) "âşık" olduklarında, biz, yani büyük çoğunluğun aksine seviniyorlar. Evet, seviniyorlar şerefine kadeh kaldıracakları bir ortaklıklarının daha çıkmasına. Beynimizden vurulmuşa dönüyoruz bu noktada. Bir türlü anlam veremiyoruz aslında aynı kıızı sevmenin aynı yemeği sevmekten farklı olmadığına, sevmek eyleminin tüm nesnel oluşumların üstünde olduğuna. Aynı kıza âşık olmalarıyla değil, seslerinin dışarıdaki çocuk sesleri arasında olmayışıyla niteliyor kendi "büyük çaresizliklerini" Ender. Bu noktada "bizim büyük çaresizliğimiz" sevgiye hak ettiği değeri vermeyi reddediyor oluşumuz galiba. 2

Aslında bu roman hayatın sürekli tekrar etmesinden alıyor bütün tılsımını. Bu nedenle hayatı doya doya yaşamamız gerektiğini öğütüyor ve yapılacak en yanlış şeyi bu geri dönüşü olmayan zaman çarkında sevmeyi ve sevilmeyi, esasen yaşamayı reddetmek olarak tanımlıyor. Aynı zamanda romanda sık sık insanoğlunun varoluş sorunsalı üzerinden birtakım çıkarımlarda bulunuluyor. Aklımızın garip dünyasına giren kapıları açıyor. Kitabı okudukça, Ender'in de dediği gibi, hayatımızın her anında sürekli kendimizi olumlayacak, tüm yaptıklarımızı haklı çıkaracak şeyler bulduğumuzu fark ediyoruz. Kendimize ve vicdanımıza karşı haklı çıkmadıkça nefes alamadığımızı farkediyoruz. Huzuru, tercih edilmesi pek hoş olmayan bir yolla temin ediyoruz yani. Mekanizmanın böyle işliyor oluşu elbette ki yer yer ürkütüyor bizi ama sistemin bunu gerektirdiğini duyumsayınca “insanoğlu işte” diyoruz, o büyük kazanda yalnız olmadığımızı düşünüp rahat bir nefes alıyoruz. “Nihal” üzerinden hepimize büyük bir hayat sorgulaması yaptıran sorular soruyor bu eser. Ender'in verdiği her cevap yüzümüze bir tokat gibi iniyor, bencilliğimizden, iki yüzlülüğümüzden ve şatafatımızdan utanıyoruz ve belki de ilk defa yalınlığa bu denli özeniyoruz.

Sonunda ne olacak dedirten kitapların aksine sonu hiç gelmesin istenen bir kitap aslında bu. Nitekim aslında bitmiyor da hikâye. Yarın ne olacağını bilmiyoruz, elimizde sadece Ender'in tabii ki Çetinli hayalleri var. Bir yerden tanıdık geldi mi? Yarına dair elimizde sadece hayallerimiz yok mu? Hafta sonu gideceğimiz pikniği düşünmek her şeyden çok mutlu etmiyor mu bizi? Hafta sonu başında bekleyeceğiniz mangal gibi içinizi ısıtacak *Bizim Büyük Çaresizliğimiz*, sizi kısıktırak yakalayıp yine size sizi anlatacak, hatta sizin büyük umudunuz olacak belki de. O yüzden şimdi bir çay demleyin de sandalyenizi camın önüne koyup usul usul yağan karı izleyin. Çünkü hayat çok güzel.